

ECONOMIA MUNDIAL (I)

Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales.
Primer curs. Segon semestre.

Professor: Arcadi Oliveres Boadella.

Programa curs 1993/1994.

El programa que aquí es presenta inclou la part d'Internacional de l'assignatura "Economia Mundial I" corresponent al Primer curs del Pla d'Estudis. Els "Instruments d'Economia Aplicada" que també figuren dins del títol de l'assignatura es veuràn separatament.

El desenvolupament del programa s'efectua en cinc grans temes que comprenen un total de tretze lliçons. El primer, de caràcter introductori, explica els trets que definixen la interdependència mundial. El segon està dedicat íntegrament al comerç internacional del que s'estudien les teories, els comportaments proteccionistes, el marc institucional, i les relacions d'intercanvi Nord-Sud. El tercer tema analitza la cooperació econòmica entre els estats, els processos d'integració, i la seva formulació en els diferents àmbits regionals. El quart és dedicat a la Unió Europea de la que s'expliquen els antecedents, el funcionament, les polítiques i el context continental. El darrer dels temes es refereix al moment actual de l'economia mundial i a les seves perspectives d'evolució en els propers anys.

S'acompanya al programa una llista d'elements de consulta que comprèn llibres, anuaris i informes, i revistes. La característica d'actualitat inherent a l'assignatura fa aconsellable la lectura de diaris, revistes, butlletins i demés publicacions periòdiques que permetin seguir d'una manera continuada l'evolució de l'activitat econòmica internacional. A mesura que el curs vagi avançant s'indicaràn materials detallats per cada tema.

L'avaluació de l'assignatura "Economia Mundial I" es realitzarà mitjançant un examen final de la part d'Internacional que tindrà una ponderació de dos terços, i un altre de la part referida als Instruments d'Economia Aplicada que tindrà una ponderació d'un terç sobre la nota global.

Temari:

I. Introducció.

1. Interdependència Mundial.
Migracions, comerç de mercaderies, intercanvis de serveis, moviment de capitals, empreses transnacionals, recursos i medi ambient.

2. Estructura i tendències del comerç internacional.
Fluxes i direccions. Especialitzacions regionals. Divisió Internacional del Treball.

II. El comerç internacional.

3. La teoria del comerç internacional.
Les anàlisis clàssica, neoclàssica, marxista i contemporània.

4. El proteccionisme.
Aranzels, restriccions quantitatives, barreres no aranzelàries i altres instruments de política comercial. Efectes del proteccionisme i del lliure-canvi.

5. El marc institucional.
El GATT: principis i funcionament. Les negociacions multilaterals. La Ronda Uruguai.

6. Les relacions Nord-Sud.
Els termes de l'intercanvi. Les dificultats comercials. La UNCTAD. Les transferències de tecnologia.

III. Cooperació, lliure comerç i integració econòmica.

7. Els organismes econòmics internacionals.
El sistema de Nacions Unides. Les institucions especialitzades. La OCDE. Les "càmeres econòmiques". Les estructures informals.

8. Integració econòmica.
Formes d'integració econòmica. Teories sobre les unions duaneres. Creació i desviació de comerç. Economies d'escala. Altres conseqüències.

9. Aproximacions regionals.
NAFTA. Amèrica Llatina. Àrea Mediterrània. Àfrica sots-sahariana. Orient Mitjà. Àsia Meridional. Zona del Pacífic.

IV. La Unió Europea.

10. Història i Institucions.
Antecedents. Tractats constitutius. Acta única Europea. Tractat de la Unió Europea. Les Institucions de les Comunitats.

11. Politiques comunitàries.
Comercial. Agrícola. Regional. Social. de Cooperació. Tecnològica. Els pressupostos de les Comunitats. La dimensió política.

12. L'entorn continental.
L'Espai Econòmic Europeu. Les relacions amb els països del Centre i de l'Est d'Europa. Les possibles ampliacions comunitàries. Els temes de debat.

V. L'evolució recent de l'economia mundial.

13. Actualitat i perspectives.
La conjuntura en els darrers anys. Els canvis tècnics. Les urgències bàsiques. A la recerca de nous models de producció i de consum.

Elements de consulta.

I. Bibliografia bàsica.

- A: J.A. Castillo.
T: El GATT Post Ronda Uruguay.
E: Universidad de Granada. Granada. 1993.
- A: L. Ceballos.
T: Diccionario de Organizaciones Económicas Internacionales.
E: Instituto Español de Comercio Exterior (ICEX). Madrid. 1989.
- A: M. Chacholiades.
T: Economía Internacional.
E: Mc. Graw-Hill. Santafé de Bogotá (Colombia). 1992.
- A: P. Krugman i M. Obstfeld.
T: Economía Internacional: Teoría y Política.
E: Mc. Graw-Hill. Aravaca (Madrid). 1993.
- A: M.A. de Paz Báñez.
T: Economía Mundial.
E: Pirámide. Madrid. 1993.
- A: R. Sandretto.
T: El comerç internacional.
E: EUMO Editorial. Vic. 1991.
- R. Tamames.
T: Estructura Económica Internacional.
E: Alianza Editorial. Madrid. 1990.
- A: M. Varela (coordinador).
T: Organización Económica Internacional: Problemas actuales de la economía mundial.
E: Pirámide. Madrid. 1991.

II. Bibliografía complementaria. (Primera llista).

- A: S. González (coordinadora).
T: Temas de Organización Económica Internacional.
E: Mc. Graw-Hill. Aravaca (Madrid). 1993.
- A: C. Muñoz.
T: Estructura Económica Internacional.
E: Civitas. Madrid. 1992.
- A: D. Salvatore.
T: Economía Internacional.
E: Mc. Graw-Hill. Santafé de Bogotá (Colombia). 1992.

III. Anuaris i Informes.

- Banco Mundial: "Informe sobre el Desarrollo Mundial". Washington.
- Cidob: "Anuario Internacional". Barcelona.
- Encyclopaedia Britannica: "Britannica World Data". Xicago.
- Fondo Monetario Internacional: "Perspectivas de la Economía Mundial". Washington.
- Le Monde: "Bilan économique et social". Paris.
- Naciones Unidas: "Estudio Económico Mundial". New York.
- El País: "Anuario El País". Madrid.
- Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD): "Informe sobre el desarrollo humano". New York-Madrid.
- Varies autors: "El Estado del Mundo". Ed. Akal. Madrid.

IV. Revistes.

- Comercio Exterior. Coyoacán (México).
- Cuatro Semanas. Barcelona.
- Focus. GATT: Boletín de información. Ginebra.
- Información Comercial Española. Boletín Semanal. Madrid.
- Integració Europea. Patronat Català Pro Europa. Barcelona.